

Janne Kotiranta

22.11.2022

Tarkastuslaitosvalvonta sekä turvallisuuden kannalta tärkeiden järjestelmien ja laitteiden kunnossapidon ja määräaikaistarkastusten toimivuus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Tarkastuslaitosvalvonta sekä turvallisuuden kannalta tärkeiden järjestelmien ja laitteiden kunnossapidon ja määräaikaistarkastusten toimivuus

- Lakisääteinen tarkastusjärjestelmä
- Tarkastuslaitosten valvonta
- Tarkastusjärjestelmän kehittäminen

Lakisääteinen tarkastusjärjestelmä

- Lakisääteisillä tarkastuksilla pyritään varmistamaan laitteiden ja järjestelmien turvallinen käyttö ja toiminta
- Tukes toimii lupa- ja valvontaviranomaisena usealla eri toimialalla
 - FINAS arvioi toimijoiden riippumattomuutta, Tukes valvoo toimintaa
- Lakisääteiset tarkastustehtävät annettu tarkastuslaitoksille
 - Tarkastuslaitokset toimivat julkishallinnollisessa tehtävässä → hallintolaki ohjaa toimintaa
- Tukes ohjeistaa ja valvoo tarkastustoimintaa
 - Tarkastukset on tehtävä puolueettomasti ja tasapuolisesti kaikille tarkastuksen tilaajille

Lakisääteinen tarkastusjärjestelmä

- Tarkastuslaitokset tekivät vuonna 2021 n. 120 000 tarkastusta
- Toimialojen valvontaan vaikuttaa tarkastuslaitosten tekemät havainnot
 - Havaintojen perusteella kohdennetaan Tukesin valvontaresursseja
 - Tarkastuslaitoksilla ilmoitusvelvollisuus vakavista ja välittömän vaaran vioista
 - Vakavissa puutteissa Tukes aloittaa tarvittavat toimenpiteet
- Tukesin ja tarkastuslaitosten välinen yhteistyö
 - Toimialakohtaiset yhteistyötapaamiset
 - Tarkastuslaitoskohtaiset tapaamiset
- Tukes tekee valvontakäyntejä riskiperustaisesti
 - Tarkastuslaitosten ilmoitukset vakavista puutteista

Tarkastuslaitosten luvitus ja hyväksyntä

- Tukes hyväksyy tarkastuslaitoksia ja tarkastajia laitteiden ja laitteistoiden tarkastuksiin sekä henkilösertifiointeihin usealla eri toimialalla
- Tarkastuslaitokset toimivat tehtävissään riippumattomasti ja puolueettomasti
- Tarkastuslaitokselta vaaditaan hyväksyntään yleisesti seuraavaa:
 - Suomeen rekisteröity oikeushenkilö
 - ammattitaitoinen henkilökunta
 - toiminnan edellyttämät välineet, laitteet ja järjestelmät
 - tarkastustodistusten tallennus- ja ylläpitojärjestelmä
 - toiminnallinen ja taloudellinen riippumattomuus sekä puolueettomuus
 - toiminnan ja vastuiden laajuuden mukainen vastuuvakuutus.

Tarkastuslaitosten luvitus ja hyväksyntä

- Tarkastuslaitos osoittaa vaatimusten täyttymisen FINAS-akkreditointipalvelun lausunnolla tai akkreditoinnilla
 - Tukes arvioi omassa hyväksymisprosessissaan arvioinnin kattavuuden. Esim. kattaako akkreditointi haetut pätevyudet
 - Tarkastuslaitoksen oltava standardin ISO/IEC EN 17020 mukainen A-tyypin tarkastuslaitos
- Tukes antaa hyväksynnässään ehtoja ja vaatimuksia toiminnalle
 - Oleellisimmat osaamisen kehittäminen ja ylläpito, puutteista raportointi ja vuosittaisen toimintakertomuksen toimittaminen
 - Muutoksista ilmoittaminen
 - Joillakin toimialoilla määritellään tarkastuksista vastaava henkilö hyväksymispäätöksessä

Tarkastuslaitosten valvonta

- Vuosittaiset toimintakertomukset tarkastustoiminnasta
- Tarkastuslaitosten yhteistyötapaamiset toimialoittain
 - Sovitaan yhteisiä toimintatapoja ja käydään läpi hyväksymiskriteerejä
 - Tukesin linjausten läpikäyminen
 - Tavoitteena varmistaa tarkastusten tasalaatuisuus ja hyväksymiskriteerit riippumatta tarkastuksen tekijästä
- Tarkastuslaitoskohtaisia tapaamisia tarvittaessa
 - Käydään läpi tarkemmin tarkastuslaitoksen toimialakohtaista tilannetta, näkemystä toimialasta ja arvioidaan toimintaa
- Valvonnassa havaittuihin epäkohtiin puuttuminen
 - Selvitykset, selvityspyynnöt

Tarkastusjärjestelmän kehittäminen

- Määräaikaistarkastuksissa tullut esille vakavia puutteita
- Huollossa- ja kunnossapidossa on havaittu vakavia puutteita
- Tukesin tavoitteena kehittää lakisääteisen tarkastusjärjestelmän vaikuttavuutta
 - Huolto- ja kunnossapito-ohjelmien ajantasaisuus ja kattavuus ja niiden merkitys turvallisuudelle
 - Määräaikaistarkastusten tilaaminen ja suorittaminen ja niissä tehtyjen havaintojen korjaaminen määräajassa
 - Omistajien ja haltijoiden vastuun korostaminen laitteiden ja järjestelmien turvallisen käytön osalta
 - Kokonaisturvallisuuden parantaminen

Tarkastusjärjestelmän kehittäminen

- Toimintakertomusten yhdenmukaistaminen
 - Vertailukelpoisen tiedon saaminen valvonnan suunnittelun tueksi
- Tukes-tarkastuslaitos väliset tapaamiset
 - Osaamisen kehittäminen ja ylläpito
 - Tukesin ja tarkastuslaitosten laadunhallinnasta vastaavien välinen yhteydenpito
- Lakisääteisen tarkastusjärjestelmän vaikuttavuuden parantaminen
 - Tietyillä toimialoilla samat puutteet toistuvat vuosittain
 - Herättää laitteiden ja järjestelmien omistajien/haltijoiden huomio omaan vastuuseen
 - Huolto- ja kunnossapito-ohjelmien merkityksen korostaminen laitteiden turvallisen käytön edistäjänä

Tarkastusjärjestelmän kehittäminen

- Viestinnän oikeaoppinen kohdentaminen ja tietoisuuden lisääminen
 - Omistajat/haltijat
 - Eri toimialojen sidosryhmät
 - Huolto- ja kunnossapito toimijat
- Tarkastusten turvallisuusmerkityksen korostaminen
 - Määräaikaistarkastus; pakollinen lakisääteinen toimi vs. käyttökuntoisuuden varmistaminen
- Tarkastuslaitosten osaaminen ja ohjeistaminen
 - Lainsäädännön tulkinnat
 - Yhdenmukaiset kriteerit laadun tasalaatuisen varmistamiseksi
 - Huolto- ja kunnossapito-ohjelmien kattavuuden ja noudattamisen tarkastaminen
 - Vaaran arviointi ja sijoitussuunnitelmat, tarkastus ja ajantasaisuuden katselmointi

Tukesin hyväksymät tarkastuslaitokset

- Tukesin hyväksymät tarkastuslaitokset | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Tarkastuslaitokset tarkastivat viime vuonna 120 000 kohdetta – eniten korjattavaa turvallisuuden kannalta tärkeiden laitteiden kunnossapidossa | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

The background of the slide is a dark teal color with numerous out-of-focus circles of varying sizes and brightness, creating a bokeh effect. The circles range from light teal to bright white.

tukes

Suojan tuoja